

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Syntetiska optioner inte värdepapper på grund av återköpsklausul

Publicerad

17 AUG 2021

Kammarrätten ger fem anställda besked om att deras syntetiska optioner inte utgör värdepapper. Avtalet anger nämligen att arbetsgivaren har rätt att återköpa optionerna om anställningarna avslutas.

Utgången är densamma i de kammarrättsdomar där fem anställda i ett företag nu förlorar mot Skatteverket. Det finansiella instrument som är i fråga i målet är så kallade syntetiska optioner. Enligt föreliggande optionsavtal ger optionerna innehavaren en rätt att vid en framtida tidpunkt få ett penningbelopp från det utställande bolaget som motsvarar skillnaden mellan marknadsvärdet på den underliggande tillgången och ett på visst sätt beräknat lösenpris.

De fem anställda har erbjudits dessa optioner i sin tjänst som ett led i ett incitamentsprogram. De har förvärvat optionerna till marknadspris.

Skatteverket menade att det inte spelar någon roll huruvida utställaren väljer att inte nyttja sin rätt till återköp, detta påverkar inte bedömningen hur de syntetiska optionerna ska klassificeras.

De anställda hävdade att de syntetiska optionerna som de erbjudits är av sådant slag att de ska betraktas som värdepapper och beskattas i enlighet med värdepappersregeln.

Det aktuella incitamentsprogrammet har omfattat ett flertal deltagare som valt att avsluta sina anställningar innan inlösen av de syntetiska optionerna. Utställaren har inte i något av dessa fall nyttjat sin möjlighet till återköp enligt avtalet. Deltagare har därför i samtliga fall haft valet att behålla sina syntetiska optioner även efter att anställningen avslutats. Det faktum att återköpsklausulen inte har nyttjats i något fall måste därvid tillmätas en avgörande betydelse vid tolkningen av optionsavtalet.

Förvaltningsrätten i Stockholm, vars bedömning kammarrätten delar, konstaterade inledningsvis att det av praxis framgår att syntetiska optioner som en skattskyldig förvärvar på grund av sin tjänst, i vissa fall, kan utgöra värdepapper. Förutsättningen för detta är att optionerna är fritt överlåtbara och inte

villkorade av fortsatt anställning (se bl.a. RÅ 1997 ref. 71 och RÅ 2000 not. 47).

När ett utnyttjande av optionerna förutsätter att innehavaren fortfarande är anställd har optionerna däremot inte ansetts ha karaktär av värdepapper (RÅ 2007 not. 177).

I det nu aktuella optionsavtalet finns en punkt som ger de anställda möjlighet att fritt överlåta optionerna till någon annan men med förköpsrätt för utfärdaren eller av denne anvisad person. Ett sådant förköpsförbehåll är i sig inget hinder mot att optionerna i fråga ska anses som värdepapper (jfr RÅ 1997 ref 71).

En annan punkt i avtalet anger emellertid att utfärdaren, det vill säga arbetsgivaren, har rätt att återköpa optionerna om den anställda avslutar sin anställning. Sistnämnda punkt medför, påpekade förvaltningsrätten,, att den anställda inte har någon ovillkorlig rätt att behålla redan förvärvade optioner vid anställningens slut. Hen har i stället endast rätt att behålla optionerna fram till slutdagen om hen stannar kvar i bolaget. Ett sådant villkor som innefattar ett krav på fortsatt anställning för att behålla redan förvärvade optioner innebär enligt förvaltningsrättens mening att optionen inte kan anses vara ett värdepapper (jfr HFD 2016 ref. 68).

Att utfärdaren väljer att inte utnyttja sin rätt enligt denna avtalspunkt ska enligt förvaltningsrättens bedömning inte medföra att optionerna ändrar karaktär. Det förhållandet att villkoret eventuellt kan falla bort i det specifika fallet när en utomstående har förvärvat optionen föranleder inte heller någon annan bedömning (se även Kammarrätten i Stockholms dom den 9 september 2014 i mål nr 6105-13).

Förvaltningsrätten ansåg därmed att de i målet aktuella syntetiska optionerna är av sådan karaktär att de inte kan anses utgöra värdepapper. Vinsten från utnyttjande av optionerna skulle därför beskattas i inkomstslaget tjänst.

När det gällde beskattningstidpunkten skulle beskattning ske enligt huvudregeln i 10 kap. 8 §IL. Där anges att inkomster ska tas upp som intäkt det beskattningsår då de kan disponeras eller på något annat sätt kommer den skattskyldige till del. Högsta förvaltningsdomstolen har i ett förhandsbesked, RÅ 2007 not. 117, gällande syntetiska optioner klargjort att dessa inledningsvis ska beskattas det beskattningsår då kvalifikationstiden löper ut, det vill säga när den skattskyldige först kan disponera över värdet av optionerna.

Kvalifikationstiden för de förvärvade syntetiska optionerna löpte ut den 31 december 2013. Av utredningen i målet har inte framkommit annat än att de anställda inte till någon del har beskattats för värdet av optionerna avseende det beskattningsåret. Med hänsyn till att någon beskattning av optionerna inte skett vid kvalifikationstidens utgång ansåg förvaltningsrätten att det varit korrekt av Skatteverket att beskatta de arbetstagarna för hela vinsten som hänförs till optionerna under beskattningsåret 2016. Överklagandet avslogs därför.

Kammarrätten i Stockholm gör samma bedömning.

Mikael Kindbom

Instans: Kammarrätterna

Rättsområden: [Inkomstskatt - individ](#), [Övrig arbetsrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter